

Distans- och hemförsäljningslag m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2004/05:13 Distans- och hemförsäljningslag m.m. jämte en motion som har väckts med anledning av propositionen.

I propositionen lägger regeringen fram förslag till en distans- och hemförsäljningslag som skall ersätta lagen om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal (distansavtalslagen). Lagförslaget syftar huvudsakligen till att i svensk rätt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter.

Den föreslagna lagen bygger i stor utsträckning på den nuvarande distansavtalslagen. Tillämpningsområdet förslås dock bli utvidgat till att omfatta – utöver distansavtal om varor och icke finansiella tjänster samt hemförsäljningsavtal – distansavtal om finansiella tjänster, exempelvis försäkring, kredit och betalning. Lagförslaget innehåller bestämmelser om bl.a. näringsidkarens informationsskyldighet och konsumentens ångerrätt. Vissa sakliga ändringar föreslås också vad gäller distansavtal om varor och icke finansiella tjänster samt hemförsäljningsavtal.

I propositionen lägger regeringen även fram förslag till ändringar i konsumenttjänstlagen och konsumentköplagen som innebär att preskriptionstiden för att reklamera fel i en vara eller tjänst förlängs från två år till tre år och att produktansvaret enligt konsumenttjänstlagen inskränks något i syfte att uppnå en större likhet mellan lagarna.

Samtliga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 april 2005.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns tre reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Utskottets överväganden.....	5
Distans- och hemförsäljningslag.....	5
Genomförande av EG-direktiv.....	8
Ändringar i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen.....	9
Ytterligare beredningsarbete.....	12
Reservationer.....	13
1. Genomförande av EG-direktiv, punkt 2 (m, fp).....	13
2. Preskriptionstidens längd, punkt 3 (m).....	13
3. Ytterligare beredningsarbete, punkt 5 (m).....	14
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	16
Propositionen.....	16
Följdmotion.....	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Distans- och hemförsäljningslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) distans- och hemförsäljningslag,
- b) lag om ändring i lagen (1927:77) om försäkringsavtal,
- c) lag om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning,
- d) lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:13 i denna del.

2. Genomförande av EG-direktiv

Riksdagen avslår motion 2004/05:L7 yrkande 3.

Reservation 1 (m, fp)

3. Preskriptionstidens längd

Riksdagen antar

- a) 17 § första stycket regeringens förslag till lag om ändring i konsumenttjänstlagen (1985:716),
- b) 23 § tredje stycket regeringens förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932). Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:13 i denna del och avslår motion 2004/05:L7 yrkande 1.

Reservation 2 (m)

4. Övriga lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i konsumenttjänstlagen (1985:716) i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan,
- b) lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932) i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:13 i denna del.

5. Ytterligare beredningsarbete

Riksdagen avslår motion 2004/05:L7 yrkande 2.

Reservation 3 (m)

Stockholm den 1 februari 2005

På lagutskottets vägnar

Inger René

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Inger René (m), Marianne Carlström (s), Raimo Pärssinen (s), Jan Ertsborn (fp), Christina Nenes (s), Hillevi Larsson (s), Yvonne Andersson (kd), Tasso Stafilidis (v), Maria Hassan (s), Bertil Kjellberg (m), Rezene Tesfazion (s), Martin Andreasson (fp), Viviann Gerdin (c), Anneli Särnblad (s), Henrik von Sydow (m), Pia Nilsson (s) och Johan Löfstrand (s).

Utskottets överväganden

Distans- och hemförsäljningslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (distansavtalsdirektivet) syftar till en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om distansavtal som träffas mellan konsumenter och näringsidkare. Direktivet är tillämpligt på försäljning av varor och tjänster inom ramen för ett av näringsidkaren organiserat system för att träffa avtal på distans, exempelvis per telefon eller via Internet, under förutsättning att kommunikationen uteslutande sker på distans (distansavtal). Finansiella tjänster omfattas inte av direktivets tillämpningsområde. Distansavtalsdirektivet är utformat som ett s.k. minimidirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna, inom de ramar som EG-fördraget ställer upp, får införa eller behålla regler som ger ett starkare konsumentskydd än vad som följer av direktivet.

Direktivet är genomfört i svensk rätt genom lagen (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal (distansavtalslagen, prop. 1999/2000:89, bet. LU21, rskr. 202), som trädde i kraft den 1 juni 2000. I lagen finns bestämmelser om vilken information som näringsidkaren skall lämna vid marknadsföring och ingående av distansavtal. Vidare ges konsumenten en rätt att under 14 dagar frånträda ett avtal (ångerrätten). Som framgår av rubriken innehåller lagen också bestämmelser om hemförsäljningsavtal. Lagen genomför således även direktiv 85/577/EEG av den 20 december 1985 för att skydda konsumenterna i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler (hemförsäljningsdirektivet) och har ersatt hemförsäljningslagen (1981:1361).

Redogörelse för ärendet i denna del

Hösten 2002 antog Europaparlamentet och rådet direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG. Direktivet, som syftar till att fylla den lucka i EU:s regelverk som följer av att finansiella tjänster inte omfattas av distansavtalsdirektivet, trädde i kraft den 9 oktober 2002 och skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna den 9 oktober 2004. I direktivet finns bestämmelser om bl.a. näringsidkarens informationsskyldighet och konsumentens

ångerrätt. Vad gäller informationsskyldigheten är medlemsstaterna fria att behålla eller införa strängare krav än vad som följer av direktivet. I övrigt är direktivet i huvudsak utformat som ett fullharmoniseringsdirektiv.

Inför genomförandet av direktivet har, liksom vid genomförandet av distansavtalsdirektivet, överläggningar hållits med företrädare för ansvariga departement i Danmark, Finland, Island och Norge. Överläggningarna har syftat till att nå enighet om hur direktivet bör tolkas och genomföras. Nordiska ministerrådets rapport Konsumentkrav på genomförande av EU:s direktiv om distansavtal för finansiella tjänster (TemaNord 2003:544) har också beaktats. Samrådsmöten har vidare hållits med företrädare för berörda myndigheter och organisationer i Sverige.

I samband med antagandet av distansavtalslagen begärde riksdagen att regeringen skulle se över frågan om införande av ett undantag från bestämmelserna om näringsidkarens fullgörelse vid distansavtal om vissa fritidsevenemang (bet. 1999/2000:LU21 s. 15, rskr. 202). Med anledning härav utarbetades inom Justitiedepartementet departementspromemorian (Ds 2001:1) Distansavtalslagen och fritidsevenemang. Promemorian har remissbehandlats.

Regeringen gav i november 2000 Konsumentverket i uppdrag att göra en utvärdering av det svenska genomförandet av distansavtalsdirektivet. Uppdraget redovisades i december 2002 i rapporten Distansavtalslagen – en utvärdering. Rapporten har remissbehandlats.

Som ett led i arbetet med att dels genomföra direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster, dels se över distansavtalslagen, utarbetades inom Justitiedepartementet departementspromemorian (Ds 2003:59) Ny distansavtalslag. Promemorian har remissbehandlats.

Med utgångspunkt i ovan redovisat arbete föreslår regeringen – efter hörande av Lagrådet – att riksdagen skall anta det i propositionen framlagda förslaget till distans- och hemförsäljningslag. Härutöver föreslås ändringar i försäkringsavtalslagen, lagen om handelsagentur och lagen om tillfällig försäljning. Regeringen tar i propositionen vidare ställning till förslagen i Konsumentverkets rapport Distansavtalslagen – en utvärdering och departementspromemorian (Ds 2001:1) Distansavtalslagen och fritidsevenemang.

Regeringens förslag finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2. Propositionen bygger i denna del på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen och Vänsterpartiet.

I ärendet har i denna del inkommit skrivelser från Fondbolagens Förening och Svenska Bankföreningen.

Propositionen och utskottets ställningstagande

Regeringen föreslår i propositionen att lagen (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljning skall ersättas med en ny distans- och hemförsäljningslag. Den föreslagna lagen bygger i stor utsträckning på den nuvarande distansavtalslagen. Tillämpningsområdet har dock utvidgats

till att – utöver distansavtal om varor och icke finansiella tjänster samt hemförsäljningsavtal – även omfatta dels distansavtal om finansiella tjänster, bl.a. betalning, försäkring och kredit, dels distansavtal om överlåtelse eller emission av finansiella instrument såsom aktier och obligationer. Vidare föreslås att det nuvarande undantaget i distansavtalslagen avseende hemförsäljning av försäkringar skall upphävas.

Den nya lagen föreslås få en annan struktur än distansavtalslagen. Merparten av de materiella bestämmelserna har således delats upp i tre kapitel som vart och ett motsvarar de tre bakomliggande direktiven.

I likhet med vad som gäller enligt distansavtalsdirektivet och distansavtalslagen bygger konsumentskyddet i direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster på två fundament, nämligen näringsidkarens informationsskyldighet och konsumentens ångerrätt. Sålunda föreslås i den nya lagen att näringsidkaren i rimlig tid innan ett distansavtal om finansiella tjänster eller finansiella instrument ingås skall lämna information om bl.a. namn, adress, den finansiella tjänstens huvudsakliga egenskaper, pris och vad som gäller om ångerrätt, inklusive uppgift om vad konsumenten kan komma att få betala vid utövandet av ångerrätten. Dessutom skall näringsidkaren informera om uppsägningsrätt, lagvalsklausuler, klagomålshantering och vilka möjligheter som finns till tvistlösning. Informationen skall lämnas klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Enligt förslaget skall näringsidkaren också tillhandahålla samtliga avtalsvillkor inom rimlig tid innan ett distansavtal ingås. Informationen och avtalsvillkoren skall ges i en handling eller någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten.

Vad gäller ångerrätten föreslås i propositionen att konsumenten, utan angivande av skäl, skall ha rätt att under 14 dagar frånträda ett distansavtal. Vid distansavtal om livförsäkring eller privat individuellt pensionssparande föreslås ångerfristen uppgå till 30 dagar. Fristen börjar löpa den dag då avtalet ingås eller, i fråga om avtal om livförsäkringar, den dag då konsumenten får kännedom om att avtal kommit till stånd. Tidigast börjar fristen dock att löpa då konsumenten fått del av den i lagen föreskrivna informationen. Vissa slags avtal är i propositionen undantagna från ångerrätten. Detta gäller bl.a. avtal om finansiella tjänster eller överlåtelse av finansiella instrument där priset beror på sådana svängningar på finansmarknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen. Syftet bakom detta undantag är att undanröja risken för att konsumenten spekulerar på näringsidkarens bekostnad. Om konsumenten utövar sin ångerrätt är han eller hon enligt lagförslaget skyldig att snarast och senast inom 30 dagar, betala tillbaka de belopp som erhållits. Näringsidkaren har även rätt till viss ersättning av konsumenten. Överskjutande belopp skall återbetalas till konsumenten snarast och senast inom 30 dagar.

Distansavtalslagens bestämmelser om distansavtal om varor och icke finansiella tjänster samt hemförsäljningsavtal har så gott som helt överförs till den föreslagna lagen utan materiella förändringar. Dock föreslås vissa

ändringar i sak när det gäller distansavtal om specialtillverkade varor, behörigheten för näringsidkarens ombud, vem som står risken för vissa meddelanden och skydd mot oförmånligt lagval vid hemförsäljningsavtal.

Regeringen föreslår vidare att en arrangör av ett fritidsevenemang utomhus, exempelvis en skidtävling, skriftligen skall kunna avtala med konsumenten om att arrangören inte skall vara skyldig att återbetala erlagd betalning för biljetter eller anmälningsavgifter, om aktiviteten måste ställas in på grund av väderleken och inte kan flyttas till ett annat tillfälle.

Propositionen innehåller även förslag till ändringar i försäkringsavtalslagen, lagen om tillfällig handel och lagen om handelsagentur.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 april 2005.

Propositionen har inte i denna del mött några motionsledes framförda invändningar, och utskottet kan för sin del inte finna annat än att den föreslagna lagstiftningen innebär att Sverige kommer att uppfylla vad som krävs enligt nu aktuella EG-direktiv. Utskottet föreslår därför att riksdagen antar lagförslagen.

Genomförande av EG-direktiv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med krav på ett uttalande från riksdagens sida vad gäller genomförande av EG-direktiv. Jämför reservation 1 (m, fp).

Motionen

I motion L7 av Inger René m.fl. (m) konstateras att direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna senast den 9 oktober 2004 och att propositionen överlämnats till riksdagen efter genomförandefristens utgång. Detta är, anser motionärerna, oacceptabelt. I motionen begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör ge riksdagen möjlighet att ta ställning till lagförslag som grundar sig på EG-direktiv innan tiden för genomförandet löpt ut (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har från sina utgångspunkter givetvis ingen annan uppfattning än motionärerna vad gäller vikten av att EG-direktiv genomförs i svensk rätt i föreskriven tid. Att regeringen skulle vara av någon annan mening är, enligt utskottets mening, uteslutet. Enligt vad utskottet har erfarenhet pågår dessutom arbete inom Regeringskansliet som syftar till att säkerställa ett korrekt och rättidigt genomförande av EG-direktiv med anknytning till den inre mark-

naden (jfr EU-nämndens protokoll den 17 september 2004 § 4). Någon riksdagens åtgärd är inte påkallad med anledning av motion L7 yrkande 3, som därför bör avslås.

Ändringar i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen samt avslår ett motionsyrkande. Jämför reservation 2 (m).

Redogörelse för ärendet i denna del

Regeringen tillkallade i oktober 1993 en särskild utredare med uppgift att göra en utvärdering och översyn av vissa frågor med anknytning till konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen (dir. 1993:101). Utredningen, som antog namnet Utredningen om konsumenträttsliga frågor, hade i uppdrag att bl.a. överväga frågor rörande preskriptionstiden för konsumentens rätt att göra gällande fel i en vara eller tjänst, omfattningen av näringsidkarens produktansvar och vissa avvikelser mellan konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen. Utredningen redovisade sitt uppdrag i februari 1995 i betänkandet (SOU 1995:11) Nya konsumentregler. Betänkandet har remissbehandlats och ligger till grund för propositionen i denna del.

Med utgångspunkt i ovan redovisat arbete föreslår regeringen – efter hörande av Lagrådet – att riksdagen skall anta de framlagda förslagen till ändringar i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen.

Regeringens förslag finns i bilaga 1 och lagförslaget i bilaga 2. Motionsförslaget finns i bilaga 1.

Propositionen bygger också i denna del på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen och Vänsterpartiet.

I ärendet har inkommit skrivelser från Svensk Handel och Bil Sweden.

Propositionen

Enligt 23 § första stycket konsumentköplagen gäller att en köpare som vill göra gällande påföljder på grund av fel i en vara skall reklamera till säljaren inom skälig tid efter det att han märkt eller borde ha märkt felet. Ett meddelande som lämnas inom två månader efter det att köparen märkt felet skall alltid anses ha lämnats i tid. Reklamerar köparen inte inom två år från det att han tagit emot varan, förlorar han, enligt 23 § tredje stycket, rätten att återropa felet om annat inte följer av garanti eller liknande utfästelse. Säljarens köprättsliga ansvar preskriberas således två år efter mottagandet av varan. I vissa kvalificerade situationer, bl.a. om säljaren handlat grovt

vårdslöst eller i strid mot tro och heder, får ett fel göras gällande även om reklamation inte skett inom tvåårsfristen. I sådana fall är köparens anspråk i stället underkastat den allmänna tioårspreskriptionen. Bestämmelserna i 17 § konsumenttjänstlagen om reklamationsskyldighet och preskription har i princip samma innebörd som bestämmelserna i 23 § konsumentköplagen. I fråga om arbeten på mark eller byggnader eller andra anläggningar på mark eller i vatten eller på andra fasta saker gäller dock i stället en tioårig preskriptionsfrist. Såväl den tvååriga som den tioåriga fristen räknas med utgångspunkt från det att uppdraget har avslutats.

Av artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förenliga garantier följer att en preskriptionsfrist vid fel i en vara inte får understiga två år räknat från mottagandet av varan. Eftersom det är fråga om ett minimidirektiv har medlemsstaterna rätt att föreskriva en längre preskriptionsfrist.

I propositionen föreslås att den tvååriga preskriptionstiden i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen förlängs från två år till tre år. Regeringen föreslår vidare att produktansvaret enligt konsumenttjänstlagen skall begränsas något i syfte att ansvaret enligt konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen blir mer lika. Härutöver föreslås vissa justeringar som syftar till att bättre samordna lagarna bl.a. vad gäller näringsidkarens rätt att avhjälpa fel.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2005.

Motionen

Inger René m.fl. (m) motsätter sig i motion L7 den föreslagna förlängningen av preskriptionstiden från två år till tre år. Motionärerna anser att regeringen inte har belagt att det finns något behov av en förlängd preskriptionstid. Förslaget kommer vidare, menar motionärerna, att leda till högre kostnader för näringslivet, vilket i sin tur medför högre priser för konsumenterna. Konsekvenserna härav har inte, anför det, analyserats tillräckligt i propositionen. En preskriptionstid som överstiger minimikravet enligt konsumentköpsdirektivet försvårar också gränsöverskridande handel och medför konkurrensnackdelar för svenska företag. Enligt motionärerna kan konsumenterna också genom den längre fristen komma att invaggas i en falsk säkerhet, samtidigt som de i praktiken får svårare att visa att ett fel är ursprungligt. Motionärerna befarar även att en treårig preskriptionstid kan medföra ett större antal svårhanterliga tvister.

I motionen yrkas avslag på propositionen såvitt gäller den föreslagna förlängningen av preskriptionsfristen (17 § första stycket konsumenttjänstlagen och 23 § tredje stycket konsumentköplagen) (yrkande 1).

Utskottets ställningstagande

Om en vara inte levererats i avtalsenligt skick eller en tjänst inte utförts på avtalsenligt sätt, bör det finnas möjlighet att få rättelse eller kompensation för detta. Denna utgångspunkt borde i förlängningen och principiellt sett leda till att en köpare eller beställare skulle kunna åberopa ett fel utan någon särskild tidsbegränsning, frånsett vad som följer av allmänna preskriptionsfrister. Denna rätt har dock modifierats genom preskriptionsreglerna i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen. Reglerna bärs upp av tanken att det är angeläget att säljaren och tjänsteleverantören kan räkna med att inte behöva svara för eventuella fel när en längre tid har förflutit från köpet eller utförandet av tjänsten. Om en näringsidkare måste kalkylera med felansvar under avsevärd tid, påverkas hans möjligheter att ekonomiskt planera verksamheten. Bakom preskriptionsreglerna ligger också det förhållandet att det blir svårare att bevisa att en vara eller tjänst är behäftad med ett ursprungligt fel ju längre tiden går.

Som utskottet framhållit i tidigare sammanhang kan en tvåårig preskriptionstid leda till negativa konsekvenser vid konsumentköp av varor som förutsätts fungera i mer än två år (se bet. 1989/90:LU35 s. 19 f.). Sådana varor är ofta dyrbara i inköp, och fel i dem kan få stora ekonomiska följdverkningar för konsumenterna. Ett motsvarande synsätt kan också anläggas när det gäller vissa tjänster. Enligt vad som redovisats i propositionen kan antas att det förekommer att konsumenter hindras från att göra gällande påföljder på grund av fel i en vara eller tjänst på grund av nuvarande preskriptionsregler.

Som framhålls i motion L7 kan en förlängd preskriptionstid visserligen leda till att näringsidkare, i vart fall inom vissa branscher, ser sig tvungna att gardera sig ekonomiskt mot anspråk på grund av fel under längre tid och mot kostnadsökningar till följd av mer omfattande reklamationshantering. Vad som anförts i motionen föranleder dock inte utskottet till annan bedömning än den regeringen gjort, nämligen att dessa merkostnader torde bli högst marginella. En förlängd preskriptionstid kan inte heller anses påverka intresset av en god omsättning på varor och tjänster eller medföra hinder för den gränsöverskridande handeln och genomförandet av den inre marknaden. Som regeringen framhållit i propositionen finns det inte heller anledning att räkna med någon avsevärd ökning av antalet reklamationer. Inte heller övriga invändningar mot förslaget som förts fram i motion L7 är, enligt utskottets mening, av sådan tyngd att de utgör skäl att avslå propositionen i denna del.

Mot bakgrund av vad som nu har anförts ansluter sig utskottet till regeringens bedömning att det från konsumentskyddssynpunkt föreligger behov av en förlängning av den tvååriga preskriptionstiden i såväl konsumentköplagen som konsumenttjänstlagen. I likhet med regeringen anser utskottet att en sådan förlängning bör vara generell och inte bara avse vissa slags

varor eller tjänster. Den av regeringen föreslagna och av Lagrådet förordade förlängningen från två år till tre år framstår enligt utskottet som en rimlig avvägning mellan de olika intressen som gör sig gällande på området.

Det anförda leder fram till slutsatsen att riksdagen, med avslag på motion L7 yrkande 1, bör anta lagförslaget såvitt nu är i fråga.

Övriga i propositionen framlagda förslag till ändringar i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen har inte föranlett något motionsyrkande. Inte heller utskottet har något att erinra mot lagförslagen, som därför bör antas.

Ytterligare beredningsarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande vari begärs ytterligare analys- och beredningsarbete. Jämför reservation 3 (m).

Motionen

I motion L7 av Inger René m.fl. (m) kritiseras beredningen av lagstiftningsärendet. Motionärerna anser att regeringen har underlåtit att på ett seriöst sätt utvärdera lagförslagets konsekvenser för näringslivet och konsumenterna. Regeringen tillstår i propositionen, anför det, att det kan uppkomma vissa merkostnader till följd av förslagen, särskilt inom den finansiella sektorn och försäkringssektorn. Påståendet att dessa merkostnader är relativt begränsade saknar dock, hävdar motionärerna, stöd i propositionen. Enligt motionärerna måste omställningskostnaderna med anledning av ny lagstiftning alltid ställas i relation till det skydd för konsumenterna eller andra fördelar som lagstiftningen förväntas uppnå. Någon sådan analys har inte gjorts i ärendet. I motionen begärs att riksdagen skall ge regeringen i uppdrag att snarast återkomma med en analys där näringslivets kostnader och konsekvenserna för konsumenterna redovisas (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan för sin del inte finna annat än att de aspekter som tas upp av motionärerna har givits erforderlig uppmärksamhet under beredningen av lagstiftningsärendet. Behov av ytterligare analys- och beredningsarbete kan således inte anses föreligga. Ett fortsatt beredningsarbete efter en ny lagstiftnings ikraftträdande torde, enligt utskottets mening, inte heller tjäna något syfte. Vad motionärerna vill åstadkomma får i stället ske inom ramen för sedvanligt uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion L7 yrkande 2.

Reservationer

1. Genomförande av EG-direktiv, punkt 2 (m, fp)

av Inger René (m), Jan Ertsborn (fp), Bertil Kjellberg (m), Martin Andreasson (fp) och Henrik von Sydow (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:L7 yrkande 3.

Ställningstagande

Vi kan konstatera att direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna senast den 9 oktober 2004 och att propositionen överlämnats till riksdagen efter genomförandefristens utgång. Regeringens senfärdighet i detta avseende är inget undantag, utan har snarare blivit regel i fråga om direktiv på lagutskottets beredningsområde. Att riksdagen inte ens fått en proposition att ta ställning till innan genomförandetiden löpt ut är enligt vår mening inte tillfredsställande. Det är därför angeläget att regeringen omgående vidtar erforderliga åtgärder för att säkerställa att direktiv i fortsättningen kan genomföras i tid.

Vad som sålunda anförts i reservationen bör riksdagen, med bifall till motion L7 yrkande 3, som sin mening ge regeringen till känna.

2. Preskriptionstidens längd, punkt 3 (m)

av Inger René (m), Bertil Kjellberg (m) och Henrik von Sydow (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår

a) regeringens förslag till lag om ändring i konsumenttjänstlagen (1985:716) såvitt avser 17 § första stycket,

b) regeringens förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932) såvitt avser 23 § tredje stycket. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:L7 yrkande 1 och avslår proposition 2004/05:13 i denna del.

Ställningstagande

Enligt vår mening talar en rad skäl emot regeringens förslag att förlänga preskriptionstiden i konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen från två till tre år. Sålunda kommer förslaget att medföra ökade kostnader för näringslivet, kostnader som i slutändan får bäras av konsumenterna i form av högre priser. Detta förhållande berörs knappast i propositionen. Än mindre finns någon konsekvensanalys av förslaget. I sammanhanget skall också nämnas att regeringen heller inte har belagt att det finns något egentligt behov av en förlängd preskriptionstid. Med förslaget följer också risken att beviskravet på konsumenterna kommer att bli högre än vad som är fallet enligt nuvarande praxis, eftersom näringsidkaren kan invända att konsumenten borde ha reklamerat tidigare. Förslaget kan alltså komma att invägga svenska konsumenter i en falsk trygghet. Därtill riskerar en förlängd preskriptionstid att medföra svårhanterliga tvister huruvida ett fel är ursprungligt eller ej och att det bedöms som ovanligt att fel visar sig efter två år.

Mot bakgrund av vad som nu har anförts kan vi inte ställa oss bakom lagförslaget såvitt nu är i fråga. Riksdagen bör därför, med bifall till motion L7 yrkande 1, avslå propositionen i denna del.

3. Ytterligare beredningsarbete, punkt 5 (m)

av Inger René (m), Bertil Kjellberg (m) och Henrik von Sydow (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:L7 yrkande 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening är beredningen av hela lagstiftningsärendet tyvärr bristfällig när det gäller att analysera och värdera vilka konsekvenser lagförslagen får för konkurrensen, prisutvecklingen och de berörda branschernas möjlighet att utvecklas.

Regeringen vidgår i propositionen att lagförslagen kan leda till merkostnader. Framför allt gäller detta företag inom den finansiella sektorn och försäkringsbranschen. Bedömningen att dessa merkostnader blir relativt begränsade saknar dock stöd i propositionen. Enligt vår mening är detta beklagligt, särskilt mot bakgrund av att flera remissinstanser har varnat för ökade kostnader till följd av lagförslaget. Vi anser att de omställningskostnader som en lagändring medför alltid måste ställas i relation till det skydd för konsumenterna eller andra fördelar som lagstiftningen förväntas uppnå. För att sådana överväganden skall kunna göras krävs en ordentlig conse-

kvansanalys vad gäller konsekvenserna för konkurrens och prisbildning. Det är särskilt angeläget att en sådan analys sker på ett tidigt stadium när olika lagstiftningsprojekt diskuteras och förhandlas på EU-nivå.

Mot denna bakgrund bör regeringen ges i uppdrag att återkomma till riksdagen med en konsekvensanalys där de kostnader som lagförslagen kan förväntas ge upphov till för näringslivet och effekterna för konsumenterna redovisas. Även konkurrensaspekterna måste beaktas.

Vad som sålunda anförts i reservationen bör riksdagen, med bifall till motion L7 yrkande 2, som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:13 Distans- och hemförsäljningslag, m.m.:

Riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. distans- och hemförsäljningslag,
2. lag om ändring i lagen (1927:77) om försäkringsavtal,
3. lag om ändring i konsumenttjänstlagen (1985:716),
4. lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932),
5. lag om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning,
6. lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur.

Följdmotion

2004/05:L7 av Inger René m.fl. (m):

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2004/05:13 i den del som avser förlängning av preskriptionstiden för reklamation i konsumentköplagen respektive konsumenttjänstlagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om en konsekvensanalys av förslagets ekonomiska konsekvenser för näringsidkare och konsumenter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om att regeringen bör ge riksdagen möjlighet att ta ställning till lagförslag som grundar sig på EG-direktiv innan tiden för genomförande löpt ut.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till distans- och hemförsäljningslag

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om konsumentskydd vid distansavtal om varor och icke finansiella tjänster (2 kap.), distansavtal om finansiella tjänster och finansiella instrument (3 kap.) och hemförsäljningsavtal (4 kap.). Lagen innehåller också gemensamma bestämmelser för distansavtal och hemförsäljningsavtal (1 och 5 kap.). Dessa gemensamma bestämmelser gäller för alla distansavtal och hemförsäljningsavtal som omfattas av lagen, om inte annat anges i lagen.

Definitioner

2 § I lagen avses med

distansavtal: avtal som ingås inom ramen för ett av näringsidkaren organiserat system för att träffa avtal på distans och kommunikationen uteslutande sker på distans,

hemförsäljningsavtal: avtal som ingås vid ett hembesök eller under en av näringsidkaren organiserad utflykt till en plats utanför dennes fasta försäljningsställe,

hembesök: ett besök i konsumentens eller någon annan konsuments bostad eller på någon annan plats där konsumenten inte endast för stunden befinner sig,

konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

näringsidkare: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

3 § Ett avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot denne, om inte annat anges i lagen.

¹ Jfr rådets direktiv 85/577/EEG av den 20 december 1985 för att skydda konsumenterna i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler (EGT L 372, 31.12.1985, s. 31, Celex 31985L0577), Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (EGT L 144, 4.6.1997, s. 19, Celex 31997L0007) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG (EGT L 271, 9.10.2002, s. 16, Celex 32002L0065).

2 kap. Distansavtal om varor och icke finansiella tjänster

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för distansavtal varigenom en näringsidkare överlåter eller upplåter lös egendom till eller utför tjänster åt en konsument.

Kapitlet gäller inte distansavtal som

1. avser uppförande av byggnad eller annan fast anläggning på mark eller i vatten,
2. ingås med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal,
3. ingås med en operatör genom användning av en offentlig telefonautomat, eller
4. ingås vid en auktion, om det är möjligt att delta i auktionen även på ett annat sätt än genom att använda ett medel för distanskommunikation.

För distansavtal om finansiella tjänster eller om överlåtelse eller emission av finansiella instrument gäller 3 kap.

2 § Bestämmelserna om informationsskyldighet i 6–8 §§, om ångerrätt i 9–16 §§, om lagval i 5 kap. 2 § och om risken för vissa meddelanden i 5 kap. 3 § gäller inte distansavtal om sådan upplåtelse eller överlåtelse som avses i lagen (1997:218) om konsumentskydd vid tidsdelat boende.

3 § Bestämmelserna om informationsskyldighet i 7 § och om ångerrätt i 9–16 §§ gäller inte distansavtal där näringsidkaren på en bestämd dag eller under en bestämd tidsperiod skall tillhandahålla

1. inkvartering,
2. transport,
3. servering, catering eller någon annan liknande tjänst, eller
4. kulturrevenemang, idrottsevenemang eller någon annan liknande fritidsaktivitet.

Bestämmelserna om informationsskyldighet i 7 § och om ångerrätt i 9–16 §§ gäller inte heller distansavtal om försäljning av livsmedel eller andra varor för ett hushålls löpande förbrukning, om varorna skall levereras till en konsuments bostad eller arbetsplats i ett distributionssystem med regelbunden utkörning.

4 § Bestämmelserna om ångerrätt i 9–16 §§ gäller inte distansavtal om

1. en tjänst och fullgörandet har påbörjats med konsumentens samtycke under ångerfristen,
2. en vara som på grund av sin beskaffenhet inte kan återlämnas eller som snabbt kan försämrats eller bli för gammal,
3. en förseglad ljud- eller bildupptagning eller ett förseglat datorprogram och förseglingen har brutits,
4. en tidning eller en tidskrift, eller
5. vadhållning eller andra lotteritjänster.

5 § Avser distansavtalet en vara som skall tillverkas eller väsentligt ändras efter konsumentens särskilda önskemål eller som annars skall få en tydlig personlig prägel, får konsumenten och näringsidkaren skriftligen avtala att det inte skall finnas någon ångerrätt.

Information innan ett avtal ingås

6 § I rimlig tid innan ett distansavtal ingås skall näringsidkaren ge information om

1. sitt namn och sin adress,
2. varans eller tjänstens huvudsakliga egenskaper,
3. varans eller tjänstens pris, inbegripet skatter och avgifter,
4. leveranskostnader,
5. sättet för betalning och för leverans eller fullgörande på annat sätt,
6. vad som gäller om ångerrätt enligt denna lag,
7. kostnaden för att ett medel för distanskommunikation används, om inte kostnaden är beräknad efter normaltaxa,
8. den tid under vilken erbjudandet gäller, och
9. avtalets kortaste löptid, om avtalet avser återkommande leveranser av varor eller avser en tjänst som utförs fortlöpande.

Informationen skall ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Näringsidkaren skall ta särskild hänsyn till behovet av skydd för underåriga.

Vid telefonförsäljning skall näringsidkaren i början av varje samtal ge konsumenten information om sin identitet och namnet på den person som är i kontakt med konsumenten och dennes relation till näringsidkaren. Näringsidkaren skall då också informera om samtalets syfte.

Information när ett avtal har ingåtts

7 § När ett distansavtal har ingåtts skall näringsidkaren snarast därefter ge konsumenten en bekräftelse med den information som avses i 6 § första stycket 1–5. Gäller avtalet en vara skall informationen ges senast vid leveransen, om inte varan skall levereras till någon annan än konsumenten. Informationen skall ges i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Har näringsidkaren redan tidigare gett informationen i sådan form, behöver den inte ges på nytt, om inte annat följer av andra stycket.

Inom samma tid skall näringsidkaren alltid i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten ge denne information om

1. konsumentens ångerrätt enligt denna lag samt namn och adress till någon som ångerrätten kan utövas mot,
2. adressen, telefonnumret eller e-postadressen samt gatuadressen till det verksamhetsställe dit konsumenten kan framställa klagomål,
3. förekommande garantier och service, och
4. villkoren för att säga upp avtalet, om det gäller tills vidare eller för en längre tid än ett år.

Gäller avtalet en tjänst som fullgörs med hjälp av ett medel för distanskommunikation, och utförs tjänsten vid ett enda tillfälle och faktureras av distributören av kommunikationsmedlet, behöver näringsidkaren bara ge konsumenten tillgång till gatuadressen till det verksamhetsställe dit konsumenten kan framställa klagomål.

Påföljd vid utebliven information

8 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 6 och 7 §§, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Information enligt 6 och 7 §§ skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Konsumentens ångerrätt

9 § Konsumenten har rätt att frånträda distansavtalet (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 10 § (ångerfrist). Konsumenten har alltid rätt att lämna eller sända meddelandet inom sju arbetsdagar från den dag som anges i 10 §.

10 § Vid distansavtal om överlåtelse eller upplåtelse av en vara börjar ångerfristen löpa den dag då konsumenten tar emot varan eller en väsentlig del av den. Vid distansavtal om en tjänst börjar ångerfristen löpa den dag då avtalet ingås.

Ångerfristen börjar löpa tidigast den dag då information enligt 7 § kommer konsumenten till handa.

11 § Om näringsidkaren i strid med 7 § andra stycket 1 underlåtit att i föreskriven form ge den information som nämns där, förlorar konsumenten sin ångerrätt ett år efter den dag då ångerfristen skulle ha börjat löpa enligt 10 § första stycket. Avser underlåtenheten någon annan information enligt 7 §, förlorar konsumenten sin ångerrätt tre månader efter den dagen.

12 § Konsumenten får utöva sin ångerrätt endast om den vara som han eller hon har tagit emot hålls i väsentligen oförändrat skick. Detta gäller dock inte om varan har förstörts eller förändrats på grund av någon åtgärd som har varit nödvändig för att undersöka den eller på grund av någon omständighet som inte kan hänföras till konsumenten.

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

13 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall konsumenten lämna eller sända tillbaka varan till näringsidkaren.

Om konsumenten utövar sin ångerrätt vid distansavtal om en tjänst och har tagit emot material, skall konsumenten hålla detta tillgängligt på den plats där det har tagits emot, under förutsättning att konsumenten inte åsamkas olägenheter av betydelse eller kostnader. Materialet får även hållas tillgängligt på någon annan plats som konsumenten anvisar, om näringsidkaren utan olägenhet kan hämta det där. Om näringsidkaren inte hämtar materialet inom tre månader från den dag då ångerfristen började löpa, tillfaller egendomen konsumenten utan att näringsidkaren har rätt till ersättning.

14 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall näringsidkaren snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka vad konsumenten har betalat till näringsidkaren. Tiden skall räknas från den dag då näringsidkaren tog emot varan eller, vid avtal om en tjänst, konsumentens meddelande om att avtalet frånträtts.

Har näringsidkaren enligt avtal med konsumenten levererat en ersättningsvara, skall näringsidkaren alltid betala skälig ersättning till konsumenten för dennes kostnader att sända tillbaka varan. Näringsidkaren skall informera konsumenten om denna rätt till ersättning när ersättningsvaran levereras.

15 § Vid telefonförsäljning skall tiden enligt 14 § första stycket för näringsidkarens återbetalningsskyldighet alltid räknas från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträtts. Näringsidkaren skall i dessa fall även betala skälig ersättning till konsumenten för dennes kostnader att sända tillbaka varan.

Vid telefonförsäljning har konsumenten rätt att behålla varan, eller i förekommande fall materialet, till dess att näringsidkaren fullgör hela sin betalningsskyldighet. Om näringsidkaren inte fullgör betalningsskyldigheten inom tre månader från den dag då ångerfristen började löpa, tillfaller varan eller materialet konsumenten utan att näringsidkaren har rätt till ersättning.

Kreditavtal

16 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt och med anledning av distansavtalet har fått kredit av näringsidkaren eller av någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, skall kreditavtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta.

Fullgörelse

17 § Näringsidkaren skall fullgöra sin prestation inom skälig tid. Om konsumenten och näringsidkaren inte skriftligen har avtalat annat, skall prestationen fullgöras senast inom 30 dagar från den dag då konsumenten gjorde sin beställning.

Om näringsidkaren inte kan fullgöra sin prestation i tid och detta inte beror på konsumenten eller något förhållande på hans eller hennes sida, har konsumenten rätt att häva distansavtalet. Näringsidkaren skall informera konsumenten om detta. Häver konsumenten avtalet, skall näringsidkaren betala tillbaka vad konsumenten har betalat. Detta skall ske snarast och senast inom 30 dagar från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet hävts.

Vid distansavtal om ett kulturevenemang, ett idrottsevenemang eller någon liknande fritidsaktivitet utomhus kan konsumenten och näringsidkaren skriftligen avtala att näringsidkarens återbetalningsskyldighet enligt andra stycket inte skall gälla, om fritidsaktiviteten måste ställas in på grund av vädret och inte kan flyttas till ett annat tillfälle.

3 kap. Distansavtal om finansiella tjänster och finansiella instrument

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för distansavtal mellan en näringsidkare och en konsument om kredit, försäkring, betalning eller andra finansiella tjänster eller om överlåtelse eller emission av finansiella instrument.

Bestämmelserna gäller inte för de enskilda tjänster eller överlåtelser som utförs inom ramen för ett avtal om fortlöpande tjänster eller återkommande överlåtelser.

Om parterna inom ett år ingår ett nytt distansavtal om samma slag av finansiella tjänster eller finansiella instrument, behöver näringsidkaren inte på nytt lämna information enligt 3 och 4 §§.

Med finansiella instrument avses detsamma som i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Det som sägs i detta kapitel om finansiella instrument gäller också andra finansiella produkter.

2 § Bestämmelserna om ångerrätt i 7–12 §§ gäller inte distansavtal om

1. finansiell tjänst eller överlåtelse av finansiellt instrument och priset beror på sådana svängningar på finansmarknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen,

2. deltagande i emission eller annan likartad aktivitet och priset för den rättighet som aktiviteten avser efter teckningstidens utgång kommer att bero på sådana svängningar på finansmarknaden som sägs i punkten 1,

3. kredit som är förenad med panträtt i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt eller som är förenad med motsvarande rätt i byggnad som inte hör till fastighet, eller

4. försäkring med en avtalad giltighetstid om en månad eller mindre.

Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på konsumentens begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt distansavtalet.

Information innan ett avtal ingås

3 § I rimlig tid innan ett distansavtal ingås skall näringsidkaren ge information om

1. sitt namn och organisationsnummer, sin adress, sitt telefonnummer eller sin e-postadress och sin huvudsakliga verksamhet samt motsvarande uppgifter beträffande en mellanman som näringsidkaren anlitar, inklusive uppgift om dennes relation till näringsidkaren,

2. ansvarig tillsynsmyndighet, om verksamheten kräver tillstånd,

3. den finansiella tjänstens eller det finansiella instrumentets huvudsakliga egenskaper,

4. den finansiella tjänstens eller det finansiella instrumentets pris, inbegripet arvoden, skatter och avgifter,

5. att det med avtalet kan följa skatter, avgifter eller kostnader som varken betalas genom näringsidkaren eller påförs av denne,

6. de särskilda risker som följer med det finansiella instrument som avtalet avser, inklusive uppgift om att den tidigare värdeutvecklingen och avkastningen inte ger någon säker vägledning i fråga om den framtida utvecklingen och avkastningen,

7. sättet för betalning och för fullgörande,

8. vad som gäller om ångerrätt enligt denna lag, inklusive uppgift om vad konsumenten enligt 11 § kan komma att få betala vid utövande av ångerrätten,

9. kostnaden för att ett medel för distanskommunikation används, om inte kostnaden är beräknad efter normaltaxa,

10. den tid under vilken erbjudandet gäller,

11. avtalets kortaste löptid, om avtalet avser en fortlöpande eller periodiskt återkommande finansiell tjänst,

12. vad som gäller om uppsägning av avtalet i förtid eller ensidigt,

13. vilket lands lag om marknadsföring som har följts,

14. avtalsvillkor om vilket lands lag som skall tillämpas på avtalet och om vilken domstol som är behörig,

15. på vilket språk avtalsvillkoren och informationen tillhandahålls och på vilket språk näringsidkaren åtar sig att kommunicera under avtals-tiden,

16. hur klagomål i fråga om avtalet behandlas och vilka möjligheter som finns att få en tvist med näringsidkaren prövad utanför domstol, och

17. vilka garantifonder eller liknande ersättningssystem som finns.

Informationen skall ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Näringsidkaren skall ta särskild hänsyn till behovet av skydd för underåriga.

I rimlig tid innan ett distansavtal ingås skall näringsidkaren också tillhandahålla samtliga avtalsvillkor.

Informationen och avtalsvillkoren skall ges i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Om avtalet skall ingås genom ett medel för distanskommunikation som inte tillåter att informationen och avtalsvillkoren ges i sådan form före avtals-slutet, skall näringsidkaren ge konsumenten informationen i denna form snarast efter det att avtalet har ingåtts.

Särskilda informationskrav vid telefonförsäljning

4 § Vid telefonförsäljning skall näringsidkaren i början av varje samtal ge konsumenten information om sin identitet och namnet på den person som är i kontakt med konsumenten och dennes relation till näringsidkaren. Näringsidkaren skall då också informera om samtalets syfte. Om konsumenten uttryckligen samtycker till det, behöver näringsidkaren inte ge all den information som anges i 3 § första stycket utan endast information enligt 3 § första stycket 3–6, 8 och 15. Näringsidkaren skall dock upplysa konsumenten om att ytterligare information finns tillgänglig på begäran samt ange vad denna information avser. Det som sägs i 3 § andra stycket gäller också vid telefonförsäljning.

Snarast efter det att avtalet har ingåtts skall näringsidkaren ge konsumenten all den information som avses i 3 § första stycket och samtliga avtalsvillkor i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten.

Tillhandahållande av avtalsvillkoren under avtalstiden, m.m.

5 § Konsumenten har rätt att när som helst under avtalstiden på begäran få del av avtalsvillkoren i en handling.

Konsumenten har rätt att under avtalstiden ändra det medel för distanskommunikation som används, om inte detta är oförenligt med avtalet eller den finansiella tjänstens beskaffenhet.

Påföljd vid utebliven information

6 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 3–5 §§, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Information enligt 3–5 §§ skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Konsumentens ångerrätt

7 § Konsumenten har rätt att frånträda distansavtalet (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 8 § (ångerfrist). Vid distansavtal om livförsäkring eller privat individuellt pensionssparande är ångerfristen dock 30 dagar.

8 § Ångerfristen börjar löpa den dag då distansavtalet ingås. Vid distansavtal om livförsäkring börjar ångerfristen dock löpa den dag då konsumenten får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Ångerfristen börjar löpa tidigast den dag då information och avtalsvillkor enligt 3 § fjärde stycket eller 4 § andra stycket kommer konsumenten till handa.

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

9 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall konsumenten snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka de belopp och sända tillbaka det material som konsumenten har erhållit från näringsidkaren. Tiden skall räknas från den dag då konsumenten lämnade eller sände sitt meddelande om att avtalet frånträds.

10 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall näringsidkaren snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka vad konsumenten har betalat till näringsidkaren, med avräkning för vad näringsidkaren får kräva enligt 11 §. Tiden skall räknas från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträds.

11 § Näringsidkaren får kräva att konsumenten betalar för den del av en finansiell tjänst som har tillhandahållits enligt distansavtalet. Näringsidkaren har också rätt till ersättning för skäliga kostnader för tjänsten för tiden före det att näringsidkaren tar emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträds men inte för tiden därefter.

Näringsidkaren får inte kräva betalning enligt första stycket, om näringsidkaren

1. har underlåtit att lämna information enligt 3 § första stycket 8 om vad konsumenten kan komma att få betala vid utövande av ångerrätten, eller

2. utan begäran från konsumenten har påbörjat fullgörandet av avtalet innan ångerfristen har löpt ut.

Anknytande avtal

12 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt och det med anledning av distansavtalet har ingåtts ett anknytande avtal om tjänster som tillhandahålls av näringsidkaren eller av någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, skall det anknytande avtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta.

4 kap. Hemförsäljningsavtal

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för hemförsäljningsavtal varigenom en näringsidkare överläter eller upplåter lös egendom till eller utför tjänster åt en konsument.

Kapitlet gäller inte om

1. det pris som konsumenten sammanlagt skall betala understiger 300 kronor,

2. avtalet gäller finansiella instrument som avses i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

3. avtalet gäller uppförande av byggnad eller en annan fast anläggning på mark eller i vatten, eller

4. avtalet ingås vid ett hembesök som äger rum på konsumentens initiativ och uttryckliga begäran och gäller en vara eller en tjänst som omfattas av konsumentens begäran eller som har ett direkt samband med den varan eller tjänsten.

2 § Bestämmelserna om informationsskyldighet i 3 och 4 §§, om ångerrätt i 5–10 §§, om lagval i 5 kap. 2 § och om risken för vissa meddelanden i 5 kap. 3 § gäller inte hemförsäljningsavtal om sådan upplåtelse eller överlåtelse som avses i lagen (1997:218) om konsumentskydd vid tidsdelat boende.

Bestämmelserna om informationsskyldighet i 3 och 4 §§ och om ångerrätt i 5–10 §§ gäller inte heller hemförsäljningsavtal om försäljning av livsmedel eller andra varor för ett hushålls löpande förbrukning, om varorna skall levereras till en konsuments bostad eller arbetsplats i ett distributionssystem med regelbunden utkörning.

Information när ett avtal ingås

3 § När ett hemförsäljningsavtal ingås skall näringsidkaren samtidigt lämna konsumenten en handling där denne informeras om sin ångerrätt enligt denna lag samt om namn och adress till någon som ångerrätten kan utövas mot. Detsamma gäller när konsumenten lämnar ett anbud som näringsidkaren inte genast tar ställning till. Konsumenten skall skriva under ett exemplar av handlingen som bekräftelse på att han eller hon har tagit emot den. Den informationshandling som lämnas till konsumenten skall vara åtföljd av en blankett som kan användas för att utöva ångerrätten.

Den handling och den blankett som avses i första stycket skall överensstämma med formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Påföljd vid utebliven information

4 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 3 §, skall marknadsföringslagen (1995:450) tillämpas.

Information enligt 3 § skall därvid anses vara sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket marknadsföringslagen.

Konsumentens ångerrätt

5 § Konsumenten har rätt att frånträda hemförsäljningsavtalet (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 6 § (ångerfrist). Konsumenten har alltid rätt att lämna eller sända meddelandet inom sju arbetsdagar från den dag som anges i 6 §. Vid hemförsäljningsavtal om livförsäkring är ångerfristen dock 30 dagar.

6 § Vid hemförsäljningsavtal om överlåtelse eller upplåtelse av varor börjar ångerfristen löpa den dag då konsumenten tar emot varan eller en väsentlig del av den. Vid hemförsäljningsavtal om en tjänst börjar ångerfristen löpa den dag då avtalet ingås. Vid hemförsäljningsavtal om livförsäkring börjar ångerfristen dock löpa den dag då konsumenten får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Ångerfristen börjar löpa tidigast den dag då handlingar enligt 3 § kommer konsumenten till handa.

Avser avtalet en vara som skall tillverkas eller väsentligt ändras efter konsumentens särskilda önskemål eller som annars skall få en tydlig personlig prägel, får konsumenten och näringsidkaren skriftligen avtala att ångerfristen skall börja löpa den dag som anges i andra stycket oavsett om konsumenten har tagit emot varan eller en väsentlig del av den.

7 § Konsumenten får utöva sin ångerrätt endast om den vara som han eller hon har tagit emot hålls i väsentligen oförändrat skick. Detta gäller dock inte om varan har förstörts eller förändrats på grund av någon åtgärd som har varit nödvändig för att undersöka den eller på grund av någon omständighet som inte kan hänföras till konsumenten.

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

8 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall konsumenten lämna eller sända tillbaka varan till näringsidkaren.

Om konsumenten har tagit emot varan eller en väsentlig del av den vid hembesöket eller under utflykten, skall konsumenten hålla varan tillgänglig på den plats där den har tagits emot. Varan får även hållas tillgänglig på någon annan plats som konsumenten anvisar, om näringsidkaren utan olägenhet kan hämta den där. Det sagda gäller också material som konsumenten har tagit emot vid ett hemförsäljningsavtal om en tjänst, förutsatt att konsumenten inte åsamkas olägenheter av betydelse eller kostnader. Om näringsidkaren inte hämtar varan eller materialet inom tre månader från den dag då ångerfristen började löpa, tillfaller egendomen konsumenten utan att näringsidkaren har rätt till ersättning.

9 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall näringsidkaren snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka vad konsumenten har betalat till näringsidkaren. Tiden skall räknas från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträtts. Näringsidkaren skall även betala skälig ersättning till konsumenten för dennes kostnader att sända tillbaka varan.

Konsumenten har rätt att behålla varan, eller i förekommande fall materialet, till dess att näringsidkaren fullgör hela sin betalningsskyldighet. Om näringsidkaren inte fullgör betalningsskyldigheten inom tre månader från den dag då ångerfristen började löpa, tillfaller varan eller materialet konsumenten utan att näringsidkaren har rätt till ersättning.

Har näringsidkaren enligt avtal med konsumenten levererat en ersättningsvara, skall näringsidkaren alltid betala skälig ersättning till konsumenten för dennes kostnader att sända tillbaka varan. Näringsidkaren skall informera konsumenten om denna rätt till ersättning när ersättningsvaran levereras.

Kreditavtal

10 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt och med anledning av hemförsäljningsavtalet har fått kredit av näringsidkaren eller av någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, skall kreditavtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta.

Fullgörelse

11 § Näringsidkaren skall fullgöra sin prestation inom skälig tid. Om konsumenten och näringsidkaren inte skriftligen har avtalat annat, skall prestationen fullgöras senast inom 30 dagar från den dag då konsumenten gjorde sin beställning.

Om näringsidkaren inte kan fullgöra sin prestation i tid och detta inte beror på konsumenten eller något förhållande på hans eller hennes sida, har konsumenten rätt att häva hemförsäljningsavtalet. Näringsidkaren skall informera konsumenten om detta. Häver konsumenten avtalet, skall näringsidkaren betala tillbaka vad konsumenten har betalat. Detta skall

ske snarast och senast inom 30 dagar från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet hävts.

Vid hemförsäljningsavtal om ett kulturevenemang, ett idrottsevenemang eller någon liknande fritidsaktivitet utomhus kan konsumenten och näringsidkaren skriftligen avtala att näringsidkarens återbetalningsskyldighet enligt andra stycket inte skall gälla, om fritidsaktiviteten måste ställas in på grund av vädret och inte kan flyttas till ett annat tillfälle.

5 kap. Gemensamma bestämmelser

Behörighet för näringsidkarens ombud

1 § Anlitar näringsidkaren ett ombud, skall denne alltid anses behörig att handla på näringsidkarens vägnar när det gäller att ingå distansavtal eller hemförsäljningsavtal, att utfästa förmåner som är avsedda att ingå i ett sådant avtal samt att ta emot betalning för näringsidkarens räkning. Näringsidkaren kan inte till nackdel för konsumenten inskränka denna behörighet.

Lagval

2 § Ett avtalsvillkor som anger att lagen i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall tillämpas på avtalet gäller inte i fråga om regler om distansavtal eller hemförsäljningsavtal, om den lag som gäller med bortseende från villkoret är lagen i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och den lagen ger konsumenten ett bättre skydd.

Risken för vissa meddelanden

3 § Har konsumenten i rätt tid och på ett ändamålsenligt sätt lämnat eller sänt ett meddelande om att han eller hon utövar ångerrätten, får meddelandet återopas även om det försenas, förvanskas eller inte kommer fram. Detsamma gäller för ett meddelande om att avtalet hävs på grund av att näringsidkaren inte fullgjort sin prestation i tid.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2005, då lagen (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal skall upphöra att gälla.

2. I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

3. I fråga om försäkringsavtal som har förnyats efter ikraftträdandet gäller den nya lagen.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1927:77) om försäkringsavtal

Härigenom föreskrivs¹ att 97 a § lagen (1927:77) om försäkringsavtal skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

97 a §²

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen inom *två veckor* från den dag då han fick kännedom om att avtalet kommit till stånd. Detta gäller dock inte

1. försäkringar som grundas på kollektivavtal eller som grundas på gruppavtal och handhas av företrädare för gruppen, eller

2. försäkringar med en avtalad giltighetstid om sex månader eller mindre.

Om försäkringstagaren säger upp avtalet enligt första stycket, befrias han från alla framtida förpliktelser som annars följer av avtalet.

Förbehåll, som i jämförelse med första och andra styckena är till nackdel för försäkringstagaren, får inte åberopas av försäkringsgivaren.

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen inom *30 dagar* från den dag då han fick kännedom om att avtalet kommit till stånd. Detta gäller dock inte

1. försäkringar som grundas på kollektivavtal eller som grundas på gruppavtal och handhas av företrädare för gruppen, eller

2. försäkringar med en avtalad giltighetstid om sex månader eller mindre.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.

2. I fråga om försäkringsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter gäller äldre bestämmelser. Har förnyelse skett efter ikraftträdandet, gäller den nya lagen.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG (EGT L 271, 9.10.2002, s. 16, Celex 32002L0065).

² Senaste lydelse 1993:646.

3 Förslag till lag om ändring i konsumenttjänstlagen (1985:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumenttjänstlagen (1985:716) dels att 17, 20, 28, 31 och 33 §§ skall ha följande lydelse, dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 50 a §, och närmast före den en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vill konsumenten åberopa att tjänsten är felaktig, skall han underrätta näringsidkaren om detta inom skälig tid efter det att han märkt eller *bort märka* felet (reklamation). Underrättelse som sker inom två månader efter det att konsumenten märkt felet skall alltid anses ha skett i rätt tid. Reklamation får dock inte ske senare än *två* år eller, i fråga om arbete på mark eller på byggnader eller andra anläggningar på mark eller i vatten eller på andra fasta saker, tio år efter det att uppdraget avslutades, såvida inte annat följer av en garanti eller liknande utfästelse.

Har näringsidkaren handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder, får reklamation alltid ske inom tio år efter det att uppdraget avslutades.

Har meddelande om reklamation lämnats in för befordran med post eller avsänts på annat ändamålsenligt sätt, anses reklamation ha skett när detta gjordes.

Föreslagen lydelse

17 §¹

Vill konsumenten åberopa att tjänsten är felaktig, skall han underrätta näringsidkaren om detta inom skälig tid efter det att han märkt eller *borde ha märkt* felet (reklamation). Underrättelse som sker inom två månader efter det att konsumenten märkt felet skall alltid anses ha skett i rätt tid. Reklamation får dock inte ske senare än *tre* år eller, i fråga om arbete på mark eller på byggnader eller andra anläggningar på mark eller i vatten eller på andra fasta saker, tio år efter det att uppdraget avslutades, såvida inte annat följer av en garanti eller liknande utfästelse.

20 §

Konsumenten har rätt att kräva att näringsidkaren avhjälp felet, om det inte medför olägenheter eller kostnader för näringsidkaren som är oskäligt stora i förhållande till felets betydelse för konsumenten.

Även om konsumenten inte kräver det får näringsidkaren avhjälp felet, om han *genast* efter det att reklamation har kommit honom tillhanda erbjuder sig att göra detta och konsumenten inte har något särskilt skäl att avvisa erbjudandet.

Även om konsumenten inte kräver det får näringsidkaren avhjälp felet, om han efter det att reklamation har kommit honom tillhanda *utan uppskov* erbjuder sig att göra detta och konsumenten inte har något särskilt skäl att avvisa erbjudandet.

¹ Senaste lydelse 2002:588

Avhjälpan skall ske inom skälig tid efter det att konsumenten har gett näringsidkaren tillfälle till det.

Avhjälpan skall ske utan kostnad för konsumenten. Detta gäller dock inte kostnader som skulle ha uppkommit även om tjänsten hade utförts felfritt eller, om felet beror på en olyckshändelse eller därmed jämförlig händelse, kostnader för att ersätta material som konsumenten enligt avtalet om tjänsten har tillhandahållit och bekostat.

28 §

Konsumenten får kräva att näringsidkaren utföra tjänsten, om det inte medför olägenheter eller kostnader för näringsidkaren som är oskäligt stora i förhållande till konsumentens intresse av att avtalet fullföljs.

Konsumenten får kräva att näringsidkaren utföra tjänsten.

Näringsidkaren är inte skyldig att utföra tjänsten, om det föreligger ett hinder som han inte kan övervinna eller om utförandet skulle medföra olägenheter eller kostnader för näringsidkaren som är oskäligt stora i förhållande till konsumentens intresse av att avtalet fullföljs. Om ett förhållande som nu nämnts upphör inom rimlig tid, får konsumenten dock kräva att näringsidkaren utföra tjänsten.

Konsumenten förlorar rätten att kräva att näringsidkaren utföra tjänsten, om han väntar orimligt länge med att framställa kravet.

31 §²

Näringsidkaren är skyldig att ersätta konsumenten skada som denne tillfogas på grund av dröjsmål, om inte näringsidkaren visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför hans kontroll som han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med vid avtalets ingående och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Beror dröjsmålet på någon som näringsidkaren har anlitat för att helt eller delvis utföra tjänsten, är näringsidkaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som han har anlitat skulle vara fri enligt första stycket. Detsamma gäller om dröjsmålet beror på en leverantör som näringsidkaren har anlitat eller någon annan i tidigare led.

Näringsidkaren är skyldig att ersätta konsumenten skada som denne tillfogas på grund av fel, om inte näringsidkaren visar att det har förelagat ett sådant hinder som avses i första eller andra stycket för en felfri tjänst. Näringsidkaren är alltid skyldig att ersätta skadan, om resultatet av tjänsten avviker från vad han särskilt har utfäst.

Näringsidkarens skadeståndsskyldighet på grund av fel eller dröjsmål omfattar även ersättning för skada på föremålet för tjänsten

Näringsidkarens skadeståndsskyldighet på grund av fel eller dröjsmål omfattar även ersättning för skada på föremålet för tjänsten

² Senaste lydelse 1990:935.

eller annan egendom som tillhör konsumenten eller någon medlem av hans hushåll.

Näringsidkaren och konsumenten kan träffa avtal om att ersättning enligt *första, andra eller tredje stycket ej* skall omfatta förlust i näringsverksamhet.

eller annan egendom som tillhör konsumenten eller någon medlem av hans hushåll *och egendomen är avsedd huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.*

Näringsidkaren och konsumenten kan träffa avtal om att ersättning enligt *denna paragraf inte* skall omfatta förlust i näringsverksamhet.

33 §³

Har någon som avses i 10 § första stycket 2 eller 3 uppsåtligen eller av vårdslöshet lämnat vilseledande uppgifter av betydelse för bedömningen av tjänstens beskaffenhet eller ändamålsenlighet och är tjänsten på grund därav felaktig enligt 10 § eller 15 § andra stycket, är han skyldig att ersätta konsumenten skada som denne därigenom tillfogas.

Har någon som avses i 10 § första stycket 2 eller 3 underlåtit att lämna säkerhetsinformation som han enligt 27 § produktsäkerhetslagen (2004:451) har förelagts att lämna eller sådan information av betydelse för bedömningen av tjänstens beskaffenhet eller ändamålsenlighet som han enligt marknadsföringslagen (1995:450) har ålagts att lämna och kan underlåtenheten antas ha inverkat på avtalet om tjänsten, är han skyldig att ersätta konsumenten skada som denne därigenom tillfogas.

Skadeståndsskyldigheten enligt första eller andra stycket omfattar även ersättning för skada på föremålet för tjänsten eller på annan egendom som tillhör konsumenten eller någon medlem av hans hushåll.

Skadeståndsskyldigheten enligt första eller andra stycket omfattar även ersättning för skada på föremålet för tjänsten eller på annan egendom som tillhör konsumenten eller någon medlem av hans hushåll *och egendomen är avsedd huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.*

Begränsning av skadan

50 a §

Den skadelidande parten skall vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar han det, får han själv bära en motsvarande del av förlusten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.
 2. I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

³ Senaste lydelse 2004:455.

4 Förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932)

Härigenom föreskrivs att 23, 27 och 31 §§ konsumentköplagen (1990:932) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹

Köparen får inte åberopa att varan är felaktig, om han inte lämnar säljaren meddelande om felet inom skälig tid efter det att han märkt eller borde ha märkt felet (reklamation). Meddelande som lämnas inom två månader efter det att köparen märkt felet skall alltid anses ha lämnats i rätt tid. I fall som avses i 1 § andra stycket kan meddelande om felet i stället lämnas till näringsidkaren.

Har någon annan än säljaren åtagit sig att för dennes räkning avhjälpa fel i en vara, kan reklamationen i stället göras hos honom.

Reklamerar köparen inte inom *två* år från det att han har tagit emot varan, förlorar han rätten att åberopa felet, om inte annat följer av en garanti eller liknande utfästelse.

Reklamerar köparen inte inom *tre* år från det att han har tagit emot varan, förlorar han rätten att åberopa felet, om inte annat följer av en garanti eller liknande utfästelse.

27 §²

Kräver köparen en annan på-följd än avhjälpande eller omleverage, har säljaren trots detta rätt att på egen bekostnad vidta sådan åtgärd, om han *när köparen reklamerar* utan uppskov erbjuder sig att göra detta samt åtgärden kan ske inom skälig tid *efter reklamationen* och utan kostnad eller väsentlig olägenhet för köparen.

Kräver köparen en annan på-följd än avhjälpande eller omleverage, har säljaren trots detta rätt att på egen bekostnad vidta sådan åtgärd, om han *efter det att reklamation har kommit honom tillhanda* utan uppskov erbjuder sig att göra detta samt åtgärden kan ske inom skälig tid *därefter* och utan kostnad eller väsentlig olägenhet för köparen.

Säljaren får ej åberopa att han inte har beretts tillfälle att avhjälpa felet eller företa omleverans, om köparen har avhjälpit felet och det med hänsyn till omständigheterna inte skäligen kunde krävas att köparen skulle avvakta avhjälpande eller omleverans från säljarens sida.

31 §

Säljarens skadeståndsskyldighet enligt 30 § omfattar även skada som på grund av fel på den sålda varan uppkommer på annan egendom som tillhör köparen eller någon medlem i hans hushåll och

Säljarens skadeståndsskyldighet enligt 30 § omfattar även skada som på grund av fel på den sålda varan uppkommer på annan egendom som tillhör köparen eller någon medlem i hans hushåll och

¹ Senaste lydelse 2002:587.

² Senaste lydelse 2002:587.

är avsedd huvudsakligen för *egendomen* är avsedd huvudsakligen för *ändamål som faller utanför näringsverksamhet*.
enskilt ändamål.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.
2. I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Vid försäljning som omfattas av denna lag skall genom en väl synlig skylt eller på något annat verksamt sätt lämnas upplysning om näringsidkarens namn, postadress och telefonnummer.

Om det pris som konsumenten sammanlagt skall betala överstiger 300 kronor, skall informationen dessutom lämnas skriftligen till konsumenten.

Denna paragraf gäller inte vid sådan försäljning som omfattas av *hemförsäljningslagen (1981:1361)*.

Denna paragraf gäller inte vid sådan försäljning som omfattas av *distans- och hemförsäljningslagen (2004:000)*.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur

Härigenom föreskrivs att 17 och 22 §§ lagen (1991:351) om handelsagentur skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Agenten får inte utan särskilt bemyndigande sluta avtal om försäljning eller köp på huvudmannens vägnar.

I fråga om *hemförsäljning* finns särskilda bestämmelser i *hemförsäljningslagen (1981:1361)*.

I fråga om *distansavtal och hemförsäljningsavtal* finns särskilda bestämmelser i *distans- och hemförsäljningslagen (2004:000)*.

22 §

Agenten får inte utan särskilt bemyndigande ta emot betalning för sålda varor eller efter det att ett avtal har ingåtts medge anstånd med betalningen eller nedsättning i priset eller annan ändring i avtalet.

Får huvudmannen kännedom om att agenten utan bemyndigande har vidtagit en åtgärd som avses i första stycket beträffande ett avtal som kan anses ha kommit till stånd genom agentens medverkan eller som har ingåtts med en tredje man som hör till ett område eller en kundkrets som har tilldelats agenten, skall huvudmannen, om han inte vill godkänna åtgärden, meddela tredje man detta utan oskäligt uppehåll. Gör han inte det, anses han ha godkänt åtgärden.

I fråga om *hemförsäljning* finns särskilda bestämmelser i *hemförsäljningslagen (1981:1361)*.

I fråga om *distansavtal och hemförsäljningsavtal* finns särskilda bestämmelser i *distans- och hemförsäljningslagen (2004:000)*.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2005.